

‘Certificering geen kwestie van kiezen meer’

De markt verlangt gecertificeerde bloembollen en daarom is het hoog tijd dat telers zorgen dat die kunnen leveren. Exporteurs signaleren nu een tekort. “Willen we bij de retail in het schap blijven, dan hebben we geen keus”, stelt voorzitter Henk Westerhof van handelsbrancheorganisatie Anthos. De exporteurs binnen het Platform Duurzame Handel Bloembollen en Vaste Planten steunen de kwekers.

Tekst: Ellis Langen en Hans van der Lee | Fotografie: René Faas

Het platform is vorig jaar opgericht door Anthos en de exporteurs. Inmiddels zijn gesprekken gevoerd met bollenkwekers die al gecertificeerde bollen leveren of dat willen doen. Komend jaar volgen meer bijeenkomsten met kwekers. Wat de exporteurs betreft, is MPS-ABC de standaard, maar de retail verlangt eigenlijk nog een extra stap. Westerhof: “De winkelbedrijven eisen verantwoord geteelde bollen in het schap, want ze zitten niet te wachten op acties van organisaties als Greenpeace. Als bollen onder druk van dit soort organisaties uit het schap verdwijnen, komt die ruimte mogelijk niet meer terug.”

Eerder was het argument van exporteurs en kwekers om niet te certificeren altijd dat er te weinig vraag naar gecertificeerde bollen was om de extra kosten en inspanningen te verantwoorden. Inmiddels is er bij de exporteurs wél vraag naar gecertificeerde bollen, maar het aanbod is volgens de exporteurs nog te klein om aan die vraag te kunnen voldoen. “In de praktijk was de eis van de retail ook nog niet zo hard en werd toch uitgeweken naar kwekers die iets goedkoper waren of er werd vastgesteld dat het aanbod er gewoon niet was. Dat verandert nu”, beschrijft Westerhof. “We hebben met de exporteurs ook afgesproken dat kwekers worden beloond voor hun inspanningen. De exporteurs die bij het platform zijn aangesloten, moeten niet kiezen voor kwekers met iets goedkopere, niet-gecertificeerde bollen.”

OMSLAG KWEKERS NODIG

Exporteurs drukken de bollenkwekers op het hart dat ze rap de omslag maken naar certificering. Het streven is dat iedere

MPS-ABC registratie

Aantal deelnemende bedrijven bollensector

200

8.200 hectare

Ca. 33% totaal areaal

Kwalificatie

A/A+ 140-150 bedrijven

B/C 50-60 bedrijven

Kwekerij

60-70 bedrijven

Kwekerij + broeierij

130-140 bedrijven

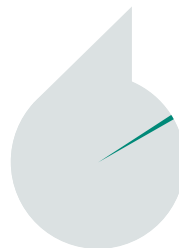
PlanetProof (Milieukeur)

Aantal deelnemende bedrijven bollensector

9

300 hectare

Ca. 1,2% totaal areaal

Kwekerij

7

Handelsbedrijf

2

(In de broeierij is 1 tulpenbedrijf gecertificeerd.)

Platform streeft certificering na

Het Platform Duurzame Handel Bloembollen en Vaste Planten is opgezet om eenheid te krijgen in de route naar certificering, zodat niet iedere exporteur voor zich een route van certificering uitstippelt. Het platform verenigt 21 handelaren.

Op de website van het platform, www.platformsustainabletrade.nl, staan de ambities en de deelnemende handelsbedrijven vermeld, staan kwekers met certificaten en kunnen kwekers certificeringsschema's vergelijken.

Milieukeur: ‘Belangstelling neemt toe’

Stichting Milieukeur (SMK) merkt reuring in de bollensector. Gezien de privacy kan woordvoerder Wim Uljee niet aangeven welke bedrijven bezig zijn het certificaat On the way to PlanetProof (voorheen Milieukeur) te behalen. In lelie, tulp, freesia, narcis, iris, krokus en Liatris zijn al diverse bedrijven gecertificeerd. Uljee: “Ik verwacht dat we ergens volgend jaar zijn uitgegroeid naar vijftien bollenbedrijven die PlanetProof hebben.”

Uljee ziet duidelijk meer belangstelling. De recente druk vanuit het Platform Duurzame Handel is daar een oorzaak van, maar die komt natuurlijk voort uit de ambities die de retail heeft gesteld op het gebied van duurzaamheid. “Eigenlijk alle supermarkten, behalve Albert Heijn, willen het af-schap verduurzamen met biologische of PlanetProof-producten. Vrijwel allemaal willen ze dat in 2020 honderd procent van hun assortiment deze certificering heeft. Voor hun sierteeltproducten hebben ze ook een ambitie, maar die doelstelling ligt lager. In 2020 willen supermarkten dat 50 procent van de bloemen en planten biologisch of PlanetProof is.”

Bij SMK zijn inmiddels zes sierteeltbedrijven onder glas gecertificeerd met PlanetProof, waaronder een tulpenbroeier. Uljee merkt dat meer bloemen- en plantenkwekers het certificaat PlanetProof willen. “We verwachten zo’n effect ook bij kwekers van bijvoorbeeld snijtulpen.” Voor bloembollen hebben de supermarkten geen ambities neergelegd. Uljee: “Bloembollen zijn in supermarkten slechts een bijproduct en dat ook nog in een korte periode in het jaar. De tuincentra zijn voor de droogverkoop veel belangrijker. Echter, vanuit die hoek is het vrij stil wat betreft duurzaamheidsambities.”

MPS: ‘Bollensector pakt certificering op’

MPS merkt dat de animo voor MPS-certificering en de vraag naar informatie groeit, vooral bij kwekers die alleen bollen kweken. Ook studieclubs willen presentaties over de certificeringsmogelijkheden. Zo’n tien tot vijftien kwekers willen aan MPS-ABC beginnen en zo’n tien MPS-kwekers willen uitbreiden naar MPS-GAP. “De sector pakt het nu echt aardig op.” Binnen anderhalf jaar is naar schatting 10.000 ha MPS-gecertificeerd, maar Raymond Scheepens, commercieel manager bij MPS, waarschuwt dat het areaal daarna minder hard toeneemt. “Kleinere kwekers starten later met certificeren.”

De MPS-medewerker hoopt dat kwekers op den duur ook de interne toegevoegde waarde van een certificaat inzien. “Certificeringsschema’s zorgen ervoor dat je binnen je bedrijf de puntjes op de i zet.” Bloemen- en potplantenkwekers maakten de opstap van MPS-ABC naar MPS-GAP en/of MPS-SQ certificering tien jaar terug al. Ook daar was MPS eerst een ‘moetje van de klant’. “Nu zien ze in dat hun bedrijfskwaliteit hoger is door certificering.”

kweker in 2024 minimaal meedoet met MPS-ABC, al is dat volgens exporteur Fred Moolenaar in Voorhout (ZH) eigenlijk te laat. “Er is nu al een tekort en bij onze klanten vraag ik of ze een paar jaar geduld willen hebben. Het moet eigenlijk over twee jaar opgelost zijn.” Moolenaar vreest dat grote retailbedrijven anders overstappen op andere producten. “We moeten onze rol niet overschatten. Nu kunnen kwekers nog kiezen en plannen. Over een paar jaar is het opgelegd door de retail.”

De exporteurs menen dat de boodschap aankomt bij kwekers. Lennaert Kapiteijn van Kapiteyn Group in Breezand (NH) en Roland Duindam van Jansen’s Overseas in Noordwijkerhout (ZH) zien de noodzaak. De exporteurs zijn net als Moolenaar lid van het platform Duurzame Handel Bloembollen en Vaste Planten. Bij elke afnemer groeit volgens de exporteurs de wens dat wat hij koopt, is gecertificeerd.

“We proberen met het platform de kwekers te informeren, te enthousiasmeren en te verzoeken om zich als bedrijf te laten certificeren. Niks moet, alles mag, maar we luiden wel de noodklok. Voor beide partijen, kwekers en handel, is het wenselijk dat certificering snel wordt opgepakt om zo ruimte in het schap veilig te stellen en alle afzetkanalen open te houden”, verwoordt Duindam de urgentie.

De retail wil certificering terug in de keten leggen omdat ze te allen tijde wil voorkomen dat ze openlijk aan de schandpaal wordt genageld. Kapiteijn vult aan: “De retail legt graag alle aansprakelijkheid die ze loopt terug bij haar leveranciers, zoals bij ons exporteurs. Op onze beurt gaan we dan naar de kwekers.” Duindam: “Als handel weten we wel dat bollenkwekers maatschappelijk verantwoord kweken en volgens de Nederlandse wetgeving, maar het is goed wanneer een derde partij dat borgt en controleert.”

Voor certificering heeft het handelsplatform de MPS-ABC-registratie als startpunt gekozen. Wie voldoet aan MPS-ABC, kan nog een stapje verder gaan. Dat zijn bij MPS de bedrijfscertificaten MPS-GAP en MPS Socially Qualified of de transparantietool MPS-ProductProof. Nog een stap verder is het productcertificaat ‘On the way to PlanetProof’ van Milieukeur, dat vooral het middelengebruik beperkt. Het is volgens de handelaren zeker een optie als bepaalde afnemers dit noodzakelijk vinden. Wanneer bollenbedrijven certificeren, laten ze de retail en consument volgens de exporteurs zien hoe serieus ze met hun vak bezig zijn.

SNELLER CERTIFICEREN

Eind mei stelde het platform in Hoorn honderd procent certificering in 2024 tot doel. Inmiddels vinden de handelaren dat het veel sneller moet: 2019 is de nieuwe deadline. Kapiteyn ervaart in zijn verkoop van verpakte bollen die grotere druk aan den lijve. Europese afnemers willen residuen van bepaalde middelen niet op het product hebben en hanteren daar ieder al een eigen zwarte lijst voor. “Ook hebben we begin oktober te horen gekregen dat onze afnemers per 1 juli 2019 al honderd procent gecertificeerde bollen verlangen. Met het huidige aanbod aan gecertificeerde bollen lukt dat niet.” Jansen’s Overseas heeft de certificaten MPS-ABC, MPS-GAP en MPS-Socially Qualified. “Vanuit MPS komt nu de eis erbij dat al het uitgangsmateriaal dat we gebruiken voor onze bollen-op-pot, binnenkort ook MPS-gecertificeerd moet zijn. Daar kan ik niet voor zorgen. Daar heb ik mijn leveranciers voor nodig.”